

ZARZĄDZENIE NR 21
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia 30 lipca 2007 r.

w sprawie nadania statutu Bibliotece Narodowej

Na podstawie art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Bibliotece Narodowej nadaje się statut, który stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Traci moc Zarządzenie nr 29 Ministra Kultury z dnia 30 sierpnia 2005 r. w sprawie nadania statutu Bibliotece Narodowej (Dz. Urz. MK z 2005 r. Nr 4, poz. 44)

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2007 r.

MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

(-) Kazimierz M. Ujazdowski

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. Nr 131, poz. 911).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2001 r. Nr 129, poz. 1440, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 oraz z 2006 r. Nr 220, poz. 1600.

Załącznik
do Zarządzenia Nr 21
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
z dnia 30 lipca 2007 r.

STATUT BIBLIOTEKI NARODOWEJ

I. PRZEPISY OGÓLNE

§ 1.

1. Biblioteka Narodowa, zwana dalej „Biblioteką”, jest centralną biblioteką Państwa.
2. Biblioteka jest biblioteką naukową.

§ 2.

Biblioteka działa na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539, z późn. zm.¹⁾);
- 2) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123, z późn. zm.²⁾);
- 3) ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390 oraz z 2006 r. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875);
- 4) ustawy z dnia 7 listopada 1996 r. o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych (Dz. U. Nr 152, poz. 722 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1188);
- 5) niniejszego Statutu.

§ 3.

Siedzibą Biblioteki jest miasto stołeczne Warszawa.

§ 4.

Biblioteka posiada osobowość prawną.

§ 5.

Nadzór nad Biblioteką sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwany dalej „Ministrem”.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2001 r. Nr 129, poz. 1440, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 oraz z 2006 r. Nr 220, poz. 1600.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 41, poz. 364, z 2003 r. Nr 96, poz. 874, Nr 162, poz. 1568 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 11, poz. 96 i Nr 261, poz. 2598, z 2005 r. Nr 131, poz. 1091 i Nr 132, poz. 1111 oraz z 2006 r. Nr 227, poz. 1658.

§ 6.

Biblioteka używa pieczęci okrągłej z godłem państwowym pośrodku i napisem „Biblioteka Narodowa” w otoku.

II. ZADANIA BIBLIOTEKI

§ 7.

Zadaniem Biblioteki jest prowadzenie działalności bibliotecznej, bibliograficznej, informacyjnej, naukowej, konserwatorskiej, poradniczej, instrukcyjno-metodycznej, wydawniczej, wystawienniczej i usługowej.

§ 8.

1. Biblioteka gromadzi, opracowuje, przechowuje i udostępnia materiały biblioteczne, zawierające utrwalony wyraz myśli ludzkiej, niezależnie od nośnika fizycznego i sposobu zapisu treści, a zwłaszcza dokumenty: graficzne (piśmiennicze, kartograficzne, ikonograficzne i muzyczne), dźwiękowe, audiowizualne i elektroniczne.
2. Zadania zawarte w ust. 1 dotyczą w szczególności:
 - 1) zabytków kultury polskiej w dziedzinie piśmiennictwa;
 - 2) całokształtu krajowej produkcji wydawniczej;
 - 3) wszystkich publikacji polskich lub dotyczących Polski wydanych za granicą;
 - 4) publikacji obcych z zakresu nauk społecznych i humanistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauki o książce, niezbędnych dla rozwoju nauki i kultury polskiej - zwłaszcza wydawnictw informacyjnych.

§ 9.

Biblioteka w całości archiwizuje po jednym egzemplarzu polskich materiałów bibliotecznych oraz tych, które powstały za granicą, a dotyczą Polski.

§10.

Biblioteka opracowuje i wydaje bibliografię narodową bieżącą na podstawie urzędowej rejestracji bibliograficznej publikacji zwartych i ciągłych oraz innych typów dokumentów, narodową bibliografię retrospektywną, bibliografię poloników zagranicznych oraz prowadzi statystykę wydawnictw krajowych.

§11.

Biblioteka prowadzi działalność naukową, instrukcyjno-metodyczną, dokumentacyjną, unifikacyjną i usługową w dziedzinie bibliotekoznawstwa, bibliografii, informacji naukowej, czytelnictwa, edytorstwa i nauk pokrewnych, a także w zakresie konserwacji materiałów bibliotecznych. W szczególności do zadań Biblioteki w tym zakresie należy:

- 1) prowadzenie indywidualnych i zespołowych prac naukowych;
- 2) opracowywanie naukowe zbiorów Biblioteki;

- 3) prowadzenie informacji naukowej zgodnie ze specjalizacją Biblioteki i we współpracy z innymi bibliotekami oraz instytucjami polskimi i zagranicznymi;
- 4) prowadzenie centralnych katalogów piśmiennictwa krajowego i zagranicznego, zgromadzonego w bibliotekach polskich;
- 5) prowadzenie prac unifikacyjnych i normalizacyjnych w zakresie specjalizacji Biblioteki;
- 6) upowszechnianie wyników badań naukowych oraz udzielanie pomocy, konsultacji i opinii w dziedzinach objętych tematyką badawczą Biblioteki;
- 7) wydawanie publikacji naukowych, metodycznych i dokumentacyjnych;
- 8) uczestniczenie w ogólnokrajowych pracach naukowych i dokumentacyjnych, w zakresie zainteresowań badawczych Biblioteki;
- 9) prowadzenie kursów w zakresie doskonalenia zawodowego bibliotekarzy oraz kursów kwalifikacyjnych

§ 12.

Biblioteka bierze udział w doskonaleniu merytorycznej działalności bibliotek krajowych oraz wspomaga biblioteki polskie za granicą.

§ 13.

Biblioteka prowadzi krajowe ośrodki międzynarodowych znormalizowanych numerów polskich wydawnictw zwartych i ciągłych oraz oznacza inne typy publikacji międzynarodowymi numerami wydawnictw.

§ 14.

Zbiory Biblioteki tworzą Narodowy Zasób Biblioteczny.

§ 15.

Biblioteka prowadzi obsługę Krajowej Rady Bibliotecznej, Rady do spraw Narodowego Zasobu Bibliotecznego i innych ciał doradczych.

§ 16.

Biblioteka prowadzi ewidencję bibliotek naukowych oraz bibliotek wchodzących w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej.

§ 17.

Biblioteka współpracuje z odpowiednimi bibliotekami i pokrewnymi instytucjami naukowymi i kulturalnymi w kraju i za granicą, szczególnie w zakresie:

- 1) udostępniania zbiorów;
- 2) wymiany wydawnictw;
- 3) wymiany informacji;
- 4) wymiany doświadczeń i osiągnięć;
- 5) krajowych i międzynarodowych programów bibliotecznych;
- 6) realizacji wspólnych programów wydawniczych i innych inicjatyw naukowych i kulturalnych

§ 18.

Biblioteka kwalifikuje przeznaczone do wywozu za granicę materiały biblioteczne, które powstały przed dniem 1 stycznia 1949 r., zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

§19.

Biblioteka realizuje inne zadania zlecone przez Ministra, a w szczególności wynikające ze strategii i programów dotyczących wspierania rozwoju czytelnictwa, bibliotek i czasopism kulturalnych.

§ 20.

1. Biblioteka jest dostępna dla osób korzystających z niej w celu badań naukowych, działalności kulturalnej, pracy twórczej, zawodowej lub kształcenia się.
2. Biblioteka udostępnia swoje zbiory innym bibliotekom i instytucjom w kraju i za granicą.
3. Warunki i zasady korzystania ze zbiorów Biblioteki określa regulamin wydany przez dyrektora.

§ 21.

Dla wykonywania swych zadań Biblioteka zatrudnia pracowników działalności podstawowej-bibliotekarzy, bibliotekarzy dyplomowanych, pracowników naukowych oraz pracowników administracji, obsługi technicznej i innych, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

III. DYREKTOR, KOLEGIUM, RADA NAUKOWA

§ 22.

Na czele Biblioteki stoi dyrektor, który kieruje jej działalnością, reprezentuje ją na zewnątrz i jest za nią odpowiedzialny.

§ 23.

Dyrektor zarządza Biblioteką przy pomocy zastępców.

§ 24.

Zastępcy dyrektora kierują powierzonymi im sprawami i działalnością podporządkowanych im bezpośrednio komórek organizacyjnych Biblioteki oraz zastępują dyrektora. Podział ich kompetencji ustala dyrektor.

§ 25.

1. Dyrektora Biblioteki powołuje i odwołuje Minister.
2. Zastępców dyrektora powołuje i odwołuje Dyrektor Biblioteki Narodowej.

§ 26.

1. Dyrektor może powołać spośród pracowników Biblioteki zespoły problemowe do wykonywania określonych zadań, działające w ramach udzielonych im pełnomocnictw.
2. Dyrektor może powołać spośród specjalistów spoza Biblioteki doradców naukowych, technicznych i organizacyjnych.

§ 27.

1. Zastępcy dyrektora, główny księgowy, kierownicy instytutów, zakładów, oddziałów i sekretariatów oraz osoby powołane przez dyrektora tworzą Kolegium Biblioteki.
2. Kolegium Biblioteki jest organem opiniodawczym i doradczym dyrektora w zakresie spraw związanych z kierowaniem działalnością Biblioteki.
3. Zasady działania Kolegium Biblioteki określa regulamin zatwierdzony przez dyrektora.

§ 28.

1. Przy Bibliotece działa Rada Naukowa, której członków w liczbie 20, powołuje i odwołuje Minister na wniosek dyrektora, na 6-letnią kadencję.
2. Co najmniej 14 członków Rady powołuje się spośród samodzielnych pracowników nauki zatrudnionych w Bibliotece oraz z innych ośrodków naukowych i bibliotek, które specjalizują się w dziedzinach będących przedmiotem prac badawczych prowadzonych w Bibliotece.
3. Na wniosek dyrektora Minister może odwołać członka Rady przed upływem kadencji w razie:
 - 1) zrzeczenia się członkostwa;
 - 2) nieuczestniczenia w pracach Rady;
 - 3) śmierci.
4. W razie odwołania członka Rady, powołanie nowego dokonuje się w trybie określonym w ust. 1.

§ 29.

Rada Naukowa, zwana dalej „Radą”, jest organem opiniodawczym i doradczym dyrektora w zakresie działalności statutowej Biblioteki ze szczególnym uwzględnieniem działalności naukowej oraz spraw związanych z rozwojem kadry naukowo-badawczej.

§ 30.

Do zadań Rady należy, w szczególności:

- 1) opiniowanie kierunków i programów badawczych, a także planów i sprawozdań z działalności naukowej Biblioteki, inspirowanie prac naukowych oraz ocena ich wyników;
- 2) opiniowanie spraw dotyczących działalności podstawowej Biblioteki;
- 3) opiniowanie spraw związanych z rozwojem kadry naukowej Biblioteki.

§ 31.

Podstawową formą działania Rady są ogólne zebrania, które zwołuje się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku.

§ 32.

Rada Naukowa działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, zatwierdzonego przez dyrektora.

IV. ORGANIZACJA WEWNĘTRZNA BIBLIOTEKI

§ 33.

1. W skład Biblioteki wchodzi następujące komórki:

- 1) Instytut Bibliograficzny;
- 2) Instytut Książki i Czytelnictwa;
- 3) Oddział - Archiwum Zakładowe BN;
- 4) Oddział Administracyjno-Gospodarczy ;
- 5) Oddział - Introligatornia Specjalistyczna;
- 6) Oddział Inwestycji i Remontów;
- 7) Oddział Kontroli Zbiorów;
- 8) Oddział Magazynów Bibliotecznych;
- 9) Oddział Rachunkowo-Budżetowy;
- 10) Oddział Służby Ochrony BN;
- 11) Oddział Spraw Pracowniczych;
- 12) Oddział Udostępniania Zbiorów Specjalnych;
- 13) Oddział Wypożyczenia Krajowego i Zagranicznego;
- 14) Oddział Zaopatrzenia i Zamówień Publicznych;
- 15) Oddział Zasobu Wymiennego;
- 16) Sekretariat Naukowy;
- 17) Sekretariat Organizacyjny;
- 18) Zakład Bibliografii Polskiej 1901-1939;
- 19) Zakład Bibliografii Zawartości Czasopism;
- 20) Zakład Cyfrowej Biblioteki Narodowej Polona;
- 21) Zakład Czasopism;
- 22) Zakład Czytelń;
- 23) Zakład Dokumentacji Księgoznawczej;
- 24) Zakład Dokumentów Elektronicznych;
- 25) Zakład Dokumentów Życia Społecznego;
- 26) Zakład Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Dokumentacyjnej;
- 27) Zakład Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów;
- 28) Zakład Informacji Naukowej;
- 29) Zakład Katalogów Centralnych;
- 30) Zakład Konserwacji Masowej Zbiorów Bibliotecznych;
- 31) Zakład Konserwacji Zbiorów Bibliotecznych;
- 32) Zakład Książki;
- 33) Zakład - Laboratorium Konserwatorskie Zbiorów Bibliotecznych;
- 34) Zakład Opracowania Rzeczowego;
- 35) Zakład Technologii Informatycznych;

- 36) Zakład Reprografii i Digitalizacji;
- 37) Zakład Retrokonwersji;
- 38) Zakład Rękopisów;
- 39) Zakład Starych Druków;
- 40) Zakład Statystyki Wydawnictw;
- 41) Zakład - Wydawnictwo BN;
- 42) Zakład Wydawniczy Czasopism Patronackich;
- 43) Zakład Zbiorów Dźwiękowych i Audiowizualnych;
- 44) Zakład Zbiorów Ikonograficznych;
- 45) Zakład Zbiorów Kartograficznych;
- 46) Zakład Zbiorów Mikrofilmowych;
- 47) Zakład Zbiorów Muzycznych;

2. Organizację wewnętrzną Biblioteki oraz zakres działania poszczególnych komórek organizacyjnych i stanowisk samodzielnych określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora, po zasięgnięciu opinii Ministra oraz opinii działających w niej organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców.

V. GOSPODARKA FINANSOWA

§ 34.

1. Biblioteka prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.
2. Biblioteka otrzymuje dotacje z budżetu na pokrycie kosztów działalności oraz inwestycji, korzysta z wpływów uzyskanych z działalności gospodarczej Biblioteki, a także może otrzymać środki od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł.

§ 35.

1. Do składania w imieniu Biblioteki oświadczeń w zakresie jej praw i obowiązków majątkowych konieczne jest współdziałanie dwóch upoważnionych osób.
2. Osobami upoważnionymi są: dyrektor Biblioteki, jego zastępcy, główny księgowy oraz upoważnieni pełnomocnicy.
3. Osoby upoważnione, o których mowa w ust. 2, działają w granicach swych pełnomocnictw udzielanych przez dyrektora.

§ 36.

Dyrektor Biblioteki zapewnia terminowe sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego, obligatoryjne jego zbadanie przez biegłego rewidenta i przedłożenie go do zatwierdzenia Ministrowi.

VI. PRZEPISY KOŃCOWE

§ 37.

Wszelkie zmiany niniejszego statutu mogą być dokonane w trybie określonym dla jego nadania.